

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 553
van **JOHAN DANEN**
datum: 20 juni 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Brand schrootverwerkend bedrijf - Maatregelen

Naar aanleiding van eerdere incidenten bij het schrootverwerkend bedrijf Stelimet in Genk ondervroeg ik de minister enkele keren.

Het is ook niet de eerste keer dat er een probleem is bij Stelimet. Ook in september 2012, april 2013, december 2013, november 2015 en mei 2017 werd het bedrijf door zware branden getroffen. Daarnaast wordt de buurt af en toe ook nog eens opgeschrikt door een ontploffing op het bedrijfsterrein, zoals in oktober 2009 en maart 2017.

Het kan niet dat er op zo'n slordige manier aan bedrijfsvoering wordt gedaan, waarbij de (gezondheids)risico's op de werknemers, brandweer en buurt worden afgewenteld.

Naar aanleiding van de vorige brand (29 mei 2017, ongeveer een jaar geleden) liet de minister het volgende weten:

"Het interventierapport van de brandweer over de brand bij Stelimet op 29 mei is op dit ogenblik nog niet beschikbaar. Van zodra dit rapport beschikbaar is, zal nagegaan worden op welke manier de aanbevelingen van de brandweer juridisch afdwingbaar kunnen gemaakt worden. Anderzijds heeft het bedrijf Stelimet aan de afdeling Handhaving gemeld dat het aan de hand van het rapport van de brandweer een ongevalsanalyse zal opmaken en op basis daarvan interne maatregelen zal nemen om dergelijke voorvallen in de toekomst te vermijden."

1. Is er ondertussen nagegaan op welke manier de aanbevelingen van de brandweer juridisch afdwingbaar gemaakt kunnen worden? Welke stappen werden concreet gezet?
2. Heeft het bedrijf Stelimet aan de hand van het rapport van de brandweer (van de brand van 29 mei 2017) een ongevalsanalyse opgemaakt?
 - a) Wat waren de bevindingen? Is de oorzaak van de grote brand van 29 mei 2017 bekend?
 - b) Welke maatregelen heeft het bedrijf genomen om dergelijke voorvallen in de toekomst te vermijden?
 - c) Werden er maatregelen opgelegd en werd de uitvoering ervan opgevolgd?

3. Brandweer en milieu-inspectie zouden een stappenplan uitgewerkt hebben dat gehanteerd moet worden bij een nieuwe brand. Toch hekelde de Genkse burgemeester dat dit plan niet met de nodige snelheid wordt uitgevoerd.

Waaruit bestaat dit stappenplan en wat is de huidige stand van zaken van dit stappenplan?

4. Hoe is de meest recente brand kunnen gebeuren? Bestaat hiervan reeds een analyse of rapport van de brandweer?
5. Werd deze calamiteit gemeld aan de milieu-inspectie? Wanneer? Is dit conform de afspraken en regelgeving?
6. Worden er naar aanleiding van deze brand nieuwe maatregelen opgelegd om ontploffingen en nieuwe branden te voorkomen? Wie zal de opvolging voor zijn rekening nemen?
7. "Bij elk inspectiebezoek van de afdeling Handhaving worden eerder opgelegde maatregelen en de naleving van het schrootacceptatiereglement gecontroleerd.", zo liet de minister mij eerder al weten.

a) Hoe vaak werd Stelimet sinds 2013 bezocht door de afdeling Handhaving?

b) Wat waren per bezoek de voornaamste bevindingen? Werden de eerder opgelegde maatregelen opgevolgd door Stelimet? Werd het schrootacceptatiereglement nageleefd?

c) Indien niet, wie volgde de naleving op van

i. de eerder opgelegde maatregelen;

ii. de bevindingen van de Milieu-inspectie;

iii. de bevindingen van de afdeling Handhaving en het schrootacceptatiereglement verder? Wat waren de bevindingen?

8. Komen grote calamiteiten (omvangrijke brand/ontploffing) meer voor bij het recyclagebedrijf Stelimet dan gemiddeld in deze sector (NACE 38.322; gemiddelde over 5 jaar)?
9. In tegenstelling tot een eerdere brand, riep de burgemeester van Genk nu wel op "ramen en deuren gesloten te houden".

Was er naar aanleiding van deze brand wel gevaar voor de volksgezondheid? Wie is verantwoordelijk voor de communicatie in geval van dit soort calamiteiten?

10. Hoogdrempelinrichtingen moeten bij een omgevingsvergunningsaanvraag een omgevingsveiligheidsrapport voegen (of een veiligheidsnota bij verandering van een vergunde hogedrempelinrichting). Een bedrijf van Stelimet hoeft echter niet aan deze verplichting te voldoen. Het bedrijf moet in het kader van een hervergunning binnenkort een MER-audit uitvoeren.

Kan aan het bedrijf ook een vorm van veiligheidsrapportering opgelegd worden, nu al enkele keren duidelijk is gebleken dat het bedrijf een risico vormt voor de omgeving?

11. Welke maatregelen zal de minister bijkomend opleggen om dit soort calamiteiten in de toekomst zo veel mogelijk te vermijden?

ANTWOORD

op vraag nr. 553 van 20 juni 2018

van **JOHAN DANEN**

1. De juridische afdwingbaarheid blijkt uit artikel 4.1.12.1 en 4.1.12.5 van VLAREM II. Het brandweerverslag van 28 september 2017 met de voorgestelde maatregelen werd aan de afdeling Handhaving bezorgd. Na de recente brand van 19 juni 2018 werd op 22 juni 2018 een nieuwe controle uitgevoerd door de toezichthouder. Er werd een proces-verbaal opgemaakt wegens het niet naleven van een aantal VLAREM II-bepalingen. Aansluitend werd het bedrijf schriftelijk aangemaand om zich in orde te stellen.

2.

a) Het bedrijf Stelimet heeft op 1 juli 2017 een verslag opgemaakt van de brand van 29 mei 2017 en daarover overleg gepleegd met de brandweer. Volgens het verslag is de oorzaak van de brand zelfontbranding van het shreddervoormateriaal, mogelijk ten gevolge van de extreem hoge temperaturen en de zeer droge periode tijdens de weken voorafgaand aan het voorval.

b) De afdeling Handhaving heeft op dit ogenblik geen volledig overzicht van de uitvoering van de maatregelen die in het verslag van de brandweer voorgesteld werden. Het bedrijf werd hiervoor aangemaand.

c) Buiten de maatregelen die de brandweer heeft voorgesteld, werden geen bijkomende maatregelen opgelegd.

3. Het stappenplan omvat volgende punten:

- detectie van mogelijke brand en waarschuwen van eigen ploeg en openbare brandweer;
- interne brandweerploeg;
- samenwerking met externe brandweerploeg;
- bijkomende compartimentering.

Het is momenteel niet duidelijk in welke mate dit stappenplan in de praktijk is uitgevoerd.

4. In het document 'melding van een voorval' waarmee het bedrijf op 19 juni 2018 de afdeling Handhaving op de hoogte heeft gebracht van deze brand, wordt o.a. vermeld dat bij het manipuleren van het shreddervoormateriaal vlam- en rookvorming werd vastgesteld, waarna onmiddellijk de brandweer werd opgeroepen, en dat de oorzaak van de brand tot op heden onbekend is, waarschijnlijk zelfontbranding van materiaal. Een brandweerrapport is nog niet beschikbaar.

5. Het voorval werd op 19 juni 2018 om 17.15 uur gemeld aan de afdeling Handhaving via een mail die verstuurd werd door de milieucoördinator van het bedrijf, conform de afspraken en de regelgeving.

6. Er zijn nog geen nieuwe maatregelen opgelegd. Eerst moet er voldoende duidelijkheid zijn over de stand van zaken van de eerder met de brandweer afgesproken maatregelen. De afdeling Handhaving volgt dit op voor de aspecten waarvoor zij bevoegd is.

7.

a) Sinds 01/01/2013 heeft de afdeling Handhaving 26 inspectiebezoeken gebracht aan Stelimet.

b) + c) De inspecties tijdens deze periode hadden betrekking op verschillende aspecten. Zo werden 3 inspecties uitgevoerd op basis van klachten, hadden 4 inspecties betrekking

op luchtemissiemetingen, werden 4 inspecties uitgevoerd i.v.m. het geloosde afvalwater, werden 3 inspecties uitgevoerd i.v.m. de bemonstering van afvalstoffen, hadden 3 inspecties betrekking op het ketentoezicht op afvalstromen en hadden 2 controles betrekking op specifieke vergunningsvoorwaarden. Verder zijn er 4 controles verricht in het kader van een handhavingsactie bij alle shredderbedrijven genaamd 'Beperking van de emissie van dioxines en dioxineachtige PCB's bij schrootverwerkende bedrijven'. Ten slotte vonden er ook 3 inspecties plaats in het kader van de handhaving bij installaties die onder de Richtlijn Industriële Emissies vallen. Deze laatste controles hebben betrekking op diverse thema's zoals vergunningstoestand, afvalwater, luchtemissies, stofbeheersing, milieuzorgsysteem, aanvaarding en beheer van afvalstromen en risicobeheersing inzake bodem- en grondwaterverontreiniging. In het werkplan is een schrootacceptatieprocedure uitgewerkt die door het bedrijf gevolgd wordt.

8. Uit de beschikbare gegevens blijkt dat er bij Stelimet gemiddeld meer branden plaatsvinden dan bij de 7 andere schrootverwerkers in Vlaanderen.

9. De oproep van de burgemeester is vermoedelijk gebeurd op vraag van de brandweer uit voorzichtigheid en om alle risico uit te sluiten. Concrete gezondheidsrisico's zijn niet bekend. De burgemeester is het best geplaatst om communicatie te doen in dergelijke gevallen.

10. Een veiligheidsrapportering is alleen mogelijk bij een hogedrempelinrichting. Stelimet is geen dergelijke inrichting.

11. Naast de individuele opvolging van het bedrijf door de afdeling Handhaving zal ook onderzocht worden of een aanpassing van de sectorale voorwaarden voor de schrootsector wenselijk is.